

รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สิริวรรณ นันทจันฑา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคำอธิบายรายวิชา วัดดูประสงค์ และเนื้อหาวิชา อีกทั้งเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเมื่อทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อศึกษาข้อเด่นและข้อด้อยของผู้เรียนเมื่อได้ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งที่เป็นแบบฝึกหัด 15 ชุด ข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค แบบวิเคราะห์คำตอบหรือผลงานของผู้เรียน และแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคำอธิบายรายวิชา วัดดูประสงค์ และเนื้อหาวิชา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง

ผลงานวิจัยพบว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ แบบฝึกหัด 15 ชุด และข้อสอบ 2 ชุด แบบฝึกหัด 15 ชุด มีลักษณะเป็นงานเขียนและเป็นรายงานบุคคลมากที่สุด แบบฝึกหัดทุกชุดมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน และระบุกำหนดส่งผลงานชัดเจน ส่วนข้อสอบ 2 ชุดละ 2 ข้อ คือ ข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค ลักษณะเป็นงานเขียนและเป็นงานรายบุคคล คะแนนเต็มข้อละ 25 คะแนน

ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกหัด 15 ชุด และข้อสอบ 2 ชุด มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา วัดดูประสงค์รายวิชาและเนื้อหาบทเรียน นิสิตหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ส่วนใหญ่ส่งผลงานครบและตรงตามกำหนดเวลาที่ผู้สอนระบุไว้ ส่วนผลสัมฤทธิ์จากแบบฝึกหัด 15 ชุด ของนิสิตหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 มีคะแนนหลายระดับ การประเมินผลงานแบบฝึกหัด 15 ชุด ของนิสิตหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 มีระดับคะแนนพอใช้ดี และดีมาก ในด้านการวิเคราะห์ผลงานตามโครงสร้างของงานเขียนจากแบบฝึกหัด 15 ชุด ของนิสิตหมู่ 1 และหมู่ที่ 2 มีรายละเอียดหลายลักษณะ ผลงานของนิสิตมีข้อเด่นและข้อด้อยตามโครงสร้างของงานเขียน อีกทั้งมีข้อเด่นและข้อด้อยในด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา ในด้านการวิเคราะห์คำตอบตามโครงสร้างของงานเขียนจากข้อสอบทั้ง 2 ชุด ของนิสิตหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 มีรายละเอียดหลายลักษณะ ผลงานของนิสิตมีข้อเด่น และข้อด้อยตามโครงสร้างของงานเขียน อีกทั้งมีข้อเด่นและข้อด้อยในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ส่วนผลสัมฤทธิ์จากข้อสอบ 2 ชุด ของนิสิตหมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 2 มีคะแนนหลายระดับ

การประเมินผลจากข้อสอบ 2 ชุด นิสิตหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 มีระดับคะแนนพอใช้ และดี ในด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 นิสิตหมู่ 1 และหมู่ที่ 2 ได้ระดับคะแนน B จำนวนมากที่สุด รองลงมาคือระดับคะแนน B+

ผลการศึกษาพบว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ผลที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ต้องสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาวิชา นอกจากนี้ต้องวัดและประเมินผลทักษะการเขียนตามประเภทของงานเขียนที่กำหนด แบบวัดผลสัมฤทธิ์ผลนั้นต้องระบุวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ และคะแนน ให้ชัดเจน ต้องมีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนประสงค์จะแสดงความรู้ ความคิด และทักษะภาษาได้อย่างเต็มที่ ต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป ตลอดจนต้องมีรูปแบบที่หลากหลายที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และเนื้อหาที่ต้องการวัด

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ ได้เปิดสอนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 เป็นวิชาเฉพาะเลือกในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย ปี พ.ศ. 2542 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542: 32) กำหนดไว้ในแผนการเรียนภาคปลายสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย นอกจากนี้ภาควิชาวรรณคดี สาขาวิชาวรรณคดีไทย และภาควิชาภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาการแปล ยังกำหนดให้นิสิตชั้นปีที่ 2 ได้ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ ในภาคปลายด้วย ดังนั้นในปีการศึกษา 2545 วิชานี้จึงเปิดสอน 2 หมู่เรียน มีผู้เรียนประมาณ 80 คน

วิชาดังกล่าวมีคำอธิบายรายวิชา (Course Description) คือ ฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยที่ดีเพื่อนำไปใช้ในงานสื่อสารมวลชน มีวัตถุประสงค์รายวิชา คือ ฝึกทักษะด้านการเขียนภาษาไทย และใช้ภาษาไทยในงานเขียนรูปแบบต่างๆ ในงานสื่อสารมวลชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวข้อวิชา (Course Outline) เกี่ยวกับความรู้ด้านการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ การเขียนข่าว การเขียนบทความและบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ การเขียนบทรายการวิทยุกระจายเสียง และการเขียนบทรายการโทรทัศน์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542: 32-33)

ในรายวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 มีกิจกรรมสำคัญลักษณะหนึ่ง คือ ให้ผู้เรียน ทำแบบฝึกหัดผลิตผลงานรูปแบบต่างๆ ในงานสื่อสารมวลชน จำนวน 15 แบบฝึกหัด เพื่อฝึกทักษะและวัดผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้หลังจากกิจกรรมสร้างเสริมทักษะดังกล่าวแล้ว ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค ชุดละ 2 ข้อ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ตามแนวคิดของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ดังที่ สจัด อุทรานนท์ (2532: 104) ได้เสนอว่า

หลังจากการเรียนการสอนได้สิ้นสุดลงไปแล้ว ผู้สอนควรจะได้ทำการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อตรวจดูว่าได้บรรลุความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้เพียงใด หากมีข้อบกพร่องตรงไหนก็ควรหาทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไปได้ผลดียิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้สอนได้ใช้กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ แบบฝึกหัด และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนควรนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ผลงานของผู้เรียน

และผลสัมฤทธิ์เหล่านั้นมาศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 จึงทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์รายวิชา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเมื่อทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเด่นและข้อด้อยของผู้เรียนเมื่อได้ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ศึกษาจากผลงานของผู้เรียนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่แบบฝึกหัด 15 ชุด ข้อสอบกลางภาค 2 ข้อ และข้อสอบปลายภาค 2 ข้อ ของนิสิตหมู่ที่ 1 จำนวน 45 คน และนิสิตหมู่ที่ 2 จำนวน 33 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ภาคปลายปีการศึกษา 2545 ด้วยการวิเคราะห์ผลงานตามแบบวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้วิจัยได้ทราบความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์รายวิชา
2. ผู้วิจัยได้ทราบภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากแบบฝึกหัดและข้อสอบ
3. ผู้วิจัยได้ทราบข้อเด่นและข้อด้อยของผู้เรียนจากผลงานของผู้เรียน
4. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่างๆ มาพัฒนาการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2546 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นิยามศัพท์

การศึกษาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง การวิเคราะห์แบบฝึกหัดและข้อสอบ รวมทั้งผลงานของผู้เรียนหลังจากทำแบบฝึกหัดและข้อสอบซึ่งอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน

วิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 หมายถึง รายวิชาเฉพาะเลือกตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) พ.ศ. 2542

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์แบบฝึกหัด 15 ชุด ข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค โดยใช้แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบฝึกหัดและข้อสอบกับคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียน 78 คน จากแบบฝึกหัด 15 ชุด ข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค ตามแบบวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ผู้วิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งสองประเภท
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์มาหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ แบบฝึกหัด 15 ชุด ชุดละ 10 คะแนน ได้แก่

1. ข่าวอุบัติเหตุ
2. ข่าวอาชญากรรม
3. บทความแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์
4. บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์
5. บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์
6. บทละครวิทยุ
7. บทสารคดีโทรทัศน์
8. บทรายงานพิเศษทางวิทยุกระจายเสียง
9. บทรายการเพลง
10. บทรายการสารคดีเฉพาะเรื่อง
11. บทละครวิทยุ
12. บทรายการเกมทางโทรทัศน์
13. บทรายการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์
14. บทรายการสารคดีทางโทรทัศน์
15. บทละครโทรทัศน์

และข้อสอบ 2 ชุด คือ ข้อสอบกลางภาค 2 ข้อ ได้แก่ การเขียนข่าวอุบัติเหตุ และการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น ข้อสอบปลายภาค 2 ชุด ได้แก่ การเขียนบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์และการเขียนบทละครวิทยุ ข้อสอบข้อละ 25 คะแนน แบบฝึกหัด 15 ชุด มีลักษณะเป็นงานเขียน มากที่สุด รองลงมาเป็นงานเขียนบทและการแสดง เป็นงานรายบุคคลมากที่สุด แบบฝึกหัดทุกชุดคะแนนเก็บ 10 คะแนน และระบุกำหนดส่งผลงานชัดเจน ส่วนข้อสอบมีลักษณะเป็นงานเขียน ทั้งข้อสอบกลางภาคและปลายภาค มีจำนวนชุดละ 2 ข้อ คะแนนเต็มข้อละ 25 คะแนน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชาและเนื้อหาบทเรียน

จากการประเมินผลงานแบบฝึกหัดของนิสิตพบว่า นิสิตหมู่ที่ 1 แบบฝึกหัดที่ 1-8 และ 10 นิสิตได้คะแนนระดับดีจำนวนมากที่สุด ส่วนแบบฝึกหัดที่ 9 และ 11-15 นิสิตได้คะแนนระดับดีมากจำนวนมากที่สุด ส่วนการประเมินผลงานแบบฝึกหัดของนิสิตหมู่ที่ 2 พบว่าแบบฝึกหัดที่ 1 นิสิตได้คะแนนระดับพอใช้จำนวนมากที่สุด แบบฝึกหัดที่ 2-8 และ 12-15 นิสิตได้ คะแนนระดับดี จำนวนมากที่สุด

แบบฝึกหัดที่ 9-11 และ 13-14 ได้คะแนนระดับดีมากจำนวนมากที่สุด ดังข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินผลงานแบบฝึกหัดของนิสิต

แบบฝึกหัด	หมู่ที่ 1 (%)				หมู่ที่ 2 (%)			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1	2.32	53.48	39.53	4.65	6.06	33.33	51.51	9.09
2	15.91	43.18	29.55	11.36	12.12	51.51	27.27	9.09
3	21.95	53.66	19.51	4.78	3.62	56.25	34.37	6.25
4	17.94	56.41	25.64	-	18.85	57.14	25	-
5	22.58	58.06	19.35	-	9.09	68.18	22.72	-
6	14.28	80.95	4.76	-	12.12	81.81	6.06	-
7	27.42	57.14	19.04	2.38	27.42	66.66	6.06	-
8	10	55	30	5	25	75	-	-
9	100	-	-	-	100	-	-	-
10	-	100	-	-	100	-	-	-
11	100	-	-	-	100	-	-	-
12	100	-	-	-	-	100	-	-
13	100	-	-	-	100	-	-	-
14	100	-	-	-	100	-	-	-
15	100	-	-	-	100	-	-	-

จากการประเมินผลงานข้อสอบของนิสิตพบว่าข้อสอบกลางภาค นิสิตหมู่ที่ 1 และ 2 ได้คะแนนระดับพอใช้จำนวนมากที่สุด ส่วนข้อสอบปลายภาค นิสิตหมู่ที่ 1 ได้คะแนนระดับพอใช้จำนวนมากที่สุดจากข้อสอบข้อ 1 และข้อ 2 นิสิตหมู่ที่ 2 ได้คะแนนระดับพอใช้จำนวนมากที่สุดจากข้อสอบข้อ 1 และได้คะแนนระดับดี จำนวนมากที่สุด จากข้อสอบข้อ 2 ดังข้อมูลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การประเมินผลงานข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค

ข้อสอบ	หมู่ที่ 1 (%)				หมู่ที่ 2 (%)			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
กลางภาค	15.56	35.56	40	8.88	9.09	33.33	54.54	3.03
ข้อ 1								
ข้อ 2	15.56	24.44	60	-	9.09	33.33	57.87	-
ปลายภาค	6.66	26.66	58.77	8.88	3.03	30.30	45.45	6.06
ข้อ 1								
ข้อ 2	4.44	37.77	48.88	8.88	3.03	48.48	45.45	3.03

ด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2545 โดยภาพรวม นิสิตหมู่ที่ 1 และ 2 ได้ระดับคะแนน B จำนวนมากที่สุด จำนวนรองลงมาคือระดับคะแนน B+

สรุปผลที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการจัดทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชา 361 232 โดยภาพรวมแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทุกชุดต้องสอดคล้องและครอบคลุมคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา ต้องระบุวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ และคะแนน ให้ชัดเจน ต้องมีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนประสงค์จะแสดงความรู้ ความคิด และทักษะภาษา ต้องมีลักษณะเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีรูปแบบหลากหลายเหมาะกับการเรียนรู้ และเนื้อหาที่ต้องการวัด ที่สำคัญต้องวัดและประเมินผลทักษะการเขียนตามโครงสร้างและเนื้อหาของงานเขียนแต่ละประเภท รายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลักษณะแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชา 361 232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 ที่ดี

ลักษณะแบบฝึกหัด/ข้อสอบ	แบบฝึกหัด															ข้อสอบ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1. สอดคล้องและครอบคลุมคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. วัดและประเมินผลทักษะการเขียนด้านการเขียนข่าว	✓	✓															✓
3. วัดและประเมินผลทักษะการเขียนบทความและบทบรรณาธิการ			✓	✓	✓												✓
4. วัดและประเมินผลทักษะการเขียนด้านการเขียนบทละครวิทยุ						✓											✓
5. วัดและประเมินผลทักษะการเขียน ด้านการเขียนบทสารคดีโทรทัศน์							✓										
6. วัดและประเมินผลทักษะการเขียนด้านการเขียนบทรายงานพิเศษ								✓									
7. วัดและประเมินผลทักษะการเขียน ด้านการเขียนบทรายการเพลง									✓								
8. วัดและประเมินผลทักษะการเขียน ด้านการเขียนบทสารคดีเฉพาะเรื่อง												✓					

ลักษณะแบบฝึกหัด/ข้อสอบ	แบบฝึกหัด															ข้อสอบ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
9. วัดและประเมินผลทักษะการเขียน ด้านการเขียนบทรายการเกม													✓			
10. วัดและประเมินผลทักษะการเขียน ด้านการเขียนบทรายการสัมภาษณ์														✓		
11. วัดและประเมินผลทักษะการเขียนด้านการเขียนบทละครโทรทัศน์															✓	
12. ระบุวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติและคะแนนให้ชัดเจนในแบบวัดผลสัมฤทธิ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13. มีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนประสงค์จะแสดงความรู้ ความคิดและทักษะภาษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14. มีลักษณะเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
15. มีรูปแบบหลากหลายเหมาะกับการเรียนรู้และเนื้อหาที่ต้องการวัด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 มี 2 ประเภท คือ แบบฝึกหัด 15 ชุด และข้อสอบ 2 ชุด ซึ่งมีลักษณะส่วนใหญ่เป็นงานเขียนทำให้นิสิตได้แสดงความคิดและถ่ายทอดความคิดด้วยทักษะการเขียน แต่อย่างไรก็ตาม มีงานบางส่วนที่นิสิตต้องใช้ทักษะการอ่านด้วย ได้แก่ แบบฝึกหัดที่ 8 การเขียนบทรายงานพิเศษทางวิทยุกระจายเสียง ใช้ทักษะการเขียนและทักษะการพูด ได้แก่ แบบฝึกหัดที่ 10 การเขียนบทรายการสารคดีเฉพาะเรื่อง และการจัดรายการทางวิทยุกระจายเสียง แบบฝึกหัดที่ 11 การเขียนบทละครวิทยุ และการจัดละครวิทยุ เช่นกัน ใช้ทักษะการเขียน ทักษะการพูด และทักษะการแสดง ได้แก่ แบบฝึกหัดที่ 12 การเขียนบทรายการเกมโชว์และการจัดรายการ แบบฝึกหัดที่ 13 การเขียนบทรายการสัมภาษณ์ และการจัดรายการแบบฝึกหัดที่ 14 การเขียนบทรายการสารคดีทางโทรทัศน์ และแบบฝึกหัดที่ 15 การแสดงละครโทรทัศน์ การใช้แบบฝึกหัดซึ่งมีทั้งงานรายบุคคลและงานกลุ่มที่หลากหลายลักษณะ เช่นนี้ทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่กระตือรือร้นที่จะผลิตผลงาน และตั้งใจสร้างผลงาน เห็นได้จากนิสิตส่วนใหญ่ ส่งผลงานครบและตรงตามกำหนดเวลาที่ผู้สอนระบุไว้

ลักษณะของแบบฝึกหัดดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแนวทางการสร้างแบบฝึกหัดและข้อสอบ กล่าวคือ การประเมินจำเป็นต้องมีเครื่องมือประเมินและวิธีการประเมินที่หลากหลาย (อาร์มสตรอง, 2542: 2)

2. จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบฝึกหัด และข้อสอบกับคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์รายวิชาและเนื้อหาบทเรียน พบว่าโดยภาพรวมแบบฝึกหัดและข้อสอบมีความสอดคล้องกับคำอธิบายราย วิชาวัตถุประสงค์และเนื้อหาบทเรียน แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกหัดทั้ง 15 ชุด และข้อสอบ 2 ชุด มีลักษณะของแบบฝึกหัดและข้อสอบที่ดี สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความชัดเจน เฉพาะเจาะจงตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา เนื้อหาวิชา (ประเทิน มหาขันธุ์, 2512 อ้างถึงใน จริยา จีระวรพงศ์, 2527: 12-13)

3. จากการประเมินผลงานแบบฝึกหัด 15 ชุด ของนิสิตหมู่ 1 และหมู่ 2 พบว่านิสิตหมู่ 1 ในแบบฝึกหัดที่ 1-8 และ 10 นิสิตได้ระดับคะแนนดี จำนวนมากที่สุด และแบบฝึกหัดที่ 9 และ 11-15 นิสิตได้ระดับคะแนนดีมาก จำนวนมากที่สุด ส่วนนิสิตหมู่ 2 แบบฝึกหัดที่ 1 นิสิตได้ระดับคะแนนพอใช้ จำนวนมากที่สุด แบบฝึกหัดที่ 2-8 และ 12-15 ได้ระดับคะแนนดี จำนวนมากที่สุด ส่วนแบบฝึกหัดที่ 9-11 และ 13-14 นิสิตได้ระดับคะแนนดีมาก จำนวนมากที่สุด จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งนี้แบบฝึกหัดเป็นตัวกระตุ้นซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ อีกทั้งผู้เรียนได้รับทราบผลประเมินผลงานอย่างรวดเร็ว กล่าวคือเมื่อผู้เรียนส่งผลงานผู้สอนจะตรวจผลงานทุกชิ้นอย่างละเอียดพร้อมทั้งแสดงให้ผู้เรียนทราบข้อเด่น และข้อด้อยของผลงานนั้น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยจากผลงานอย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลจากการทำงาน ทราบข้อบกพร่องของผลงานและปรับปรุงผลงานในคราวต่อไป

4. จากการวิเคราะห์ผลงานของนิสิตจากแบบฝึกหัดแต่ละชุด พบว่า แบบฝึกหัดที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการเขียนข่าว นิสิตยังมีข้อด้อยในการเขียนตามโครงสร้างของข่าว ตั้งแต่การพาดหัวข่าว การเขียนความนำ และการเขียนเนื้อเรื่องข่าว ทั้งด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ

แบบฝึกหัดที่ 3 4 และ 5 เกี่ยวกับการเขียนบทความ นิสิตยังมีข้อด้อยในการเขียนเนื้อหา ซึ่งต้องแสดงความคิดและประสบการณ์ รวมทั้งความรอบรู้ และมีข้อด้อยในการใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่ประเภทของงานเขียน

แบบฝึกหัดที่ 6 การเขียนบทละครวิทยุ แบบฝึกหัดที่ 7 การเขียนบทสารคดีทางโทรทัศน์ และแบบฝึกหัดที่ 8 การเขียนบทรายงานพิเศษทางวิทยุกระจายเสียง นิสิตยังมีข้อด้อยในการเขียนเนื้อหา ซึ่งงานเขียนทั้ง 3 ประเภทนี้แต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะที่ผู้สร้างผลงานต้องคำนึงถึงอยู่มากก่อนจะสร้างผลงานขึ้นมา หากขาดความละเอียดรอบคอบหรือไม่พิถีพิถันแล้วผลงานจะขาดคุณภาพ นอกจากนี้ นิสิตยังมีข้อด้อยในการใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่งานเขียนแต่ละประเภท ซึ่งมีลักษณะเฉพาะอีกเช่นกัน

ส่วนแบบฝึกหัดที่ 9 การเขียนบทรายการเพลงและการจัดรายการ แบบฝึกหัดที่ 10 การเขียนบทรายการสารคดีเฉพาะเรื่อง และการจัดรายการ แบบฝึกหัดที่ 11 การเขียนบทละครวิทยุ และการจัดละคร แบบฝึกหัดที่ 12 การเขียนบทรายการเกมโชว์และการจัดรายการ แบบฝึกหัดที่ 13 การเขียนบทสัมภาษณ์และการจัดรายการ แบบฝึกหัดที่ 14 การเขียนบทรายการสารคดีทางโทรทัศน์และการจัดรายการ และแบบฝึกหัดที่ 15 การเขียนบทละครทางโทรทัศน์และการแสดงละคร ซึ่งนิสิตสร้างผลงานได้ดีทั้งงานเขียนบทและการจัดรายการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นิสิตได้ฝึกเขียนมาหลายแบบฝึกหัด

แล้วและได้ทราบผลตอบกลับทุกชุด อีกทั้งเป็นงานที่มอบหมายให้ทำเป็นกลุ่มนิสิตได้ช่วยเหลือกันระดมความคิดสร้างงาน วิพากษ์วิจารณ์และแก้ไขงานก่อนที่จะส่งผลงานและจัดการแสดง นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตได้เห็นรูปแบบของงานลักษณะดังกล่าวจากสื่อมวลชนวิทยุและโทรทัศน์อยู่เสมอ

จากผลการวิจัยดังกล่าวนี้ จะช่วยให้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชานี้ได้พัฒนาวิธีการสอนและจะนำผลงานวิจัยนี้แจ้งแก่ผู้เรียนกลุ่มใหม่ ซึ่งจะลงทะเบียนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2546 ด้วย หวังอย่างยิ่งว่าผู้เรียนจะนำข้อมูลที่ได้ทราบไปเป็นข้อพึงระวังหรือข้อค่านึงในการสร้างผลงานของตน

5. จากการวิเคราะห์คำตอบ การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ การประเมินผลจากข้อสอบแต่ละชุดพบว่า ข้อสอบกลางภาค ข้อ 1 เกี่ยวกับการเขียนข่าวนิสิตยังมีข้อด้อยตามโครงสร้างงานเขียน คือการพาดหัวข่าว การเขียนความนำ และการเขียนเนื้อเรื่องข่าวเช่นเดียวกับผลงานแบบฝึกหัดที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นว่านิสิตยังมีได้นำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงการสร้างงานใหม่เท่าที่ควร ในข้อสอบกลางภาค ข้อ 2 เกี่ยวกับการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น นิสิตยังมีข้อด้อยด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา เช่นเดียวกับผลงานแบบฝึกหัดที่ 3 แสดงให้เห็นว่านิสิตยังมีได้นำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงการสร้างงานใหม่เท่าที่ควรดังนั้นในประเด็นนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชานี้คงจะต้องเน้นย้ำกับผู้เรียนกลุ่มใหม่ ส่วนข้อสอบปลายภาค ข้อ 1 เกี่ยวกับการเขียนบทบรรณาธิการ และข้อ 2 เกี่ยวกับการเขียนบทละครวิทยุ นิสิตยังมีข้อด้อยด้านเนื้อหาและการใช้ภาษาเช่นเดียวกับผลงานจากแบบฝึกหัดแสดงให้เห็นว่านิสิตยังขาดการเชื่อมโยงความคิด หรือ บทเรียนจากผลงานในอดีตสู่ผลงานที่กำลังสร้างขึ้นใหม่ แม้บางคนอาจจะมีควมระมัดระวังมากขึ้นก็ตาม แต่ภาพรวมของนิสิตยังคงเหมือนเดิม จากการประเมินผลจากข้อสอบกลางภาคและปลายภาค แสดงให้เห็นว่านิสิตหมู่ 1 และ 2 ไม่มีพัฒนาการในการทำข้อสอบ โดยเฉพาะนิสิตหมู่ 1 ได้คะแนนระดับพอใช้จำนวนมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชานี้ต้องหยิบยกเรื่องนี้ให้ผู้เรียนกลุ่มใหม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญ

6. จากภาพรวมของผลการวิจัย และจากการที่ผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อควรปฏิบัติประการหนึ่งคือ ในขั้นตอนการเรียนการสอนรายวิชานี้ควรให้นิสิตได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอด้วยแบบฝึกหัดที่มีคุณภาพ เมื่อนิสิตสร้างผลงานเสร็จแล้ว ควรฝึกให้นิสิตประเมินผลงานของตนเองตามโครงสร้างของผลงาน เนื้อหาและการใช้ภาษา อีกทั้งให้นิสิตได้พิจารณาข้อเด่นและข้อด้อยของผลงานดังกล่าว เขียนผลการประเมินนั้นไว้อย่างชัดเจน จากนั้นเปิดโอกาสให้นิสิตปรับเปลี่ยนแก้ไขผลงานของตนก่อนส่งให้ผู้สอนตรวจต่อไป นอกจากนี้ควรให้นิสิตได้อ่านและประเมินผลงานของนิสิตคนอื่นเพื่อศึกษาแนวความคิด เนื้อหาและการใช้ภาษา ตลอดจนวิธีนำเสนอ ข้อเด่นและข้อด้อยของผลงานดังกล่าวเพื่อให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น ผู้วิจัยคิดว่าการทำงานเช่นนี้จะช่วยให้นิสิตได้ทบทวนงานของตน ได้เห็นผลงานคนอื่นเพื่อเปรียบเทียบ จะส่งผลให้นิสิตสร้างผลงานต่อไปด้วยความพิถีพิถันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้สอนรายวิชาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่มีแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นแบบฝึกหัด และมีข้อสอบ ควรได้ศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา เพื่อผู้สอนจะได้พิจารณาแบบวัดผล

สัมฤทธิ์ในรายวิชาได้อย่างละเอียดอีกทั้งได้เห็นผลงานของผู้เรียนทั้งข้อเด่นและข้อด้อย เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป และที่สำคัญจะเกิดแนวทางการพัฒนาแบบฝึกหัดและข้อสอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยควรกระตุ้นให้ผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนนั้นทำได้ทุกกระบวนการของการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงสื่อประกอบการสอนทุกประเภท

3. ผู้เรียนรายวิชาต่างๆ ควรศึกษาผลการวิจัยในชั้นเรียนหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชานั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนหนังสือได้ดีขึ้น

4. งานวิจัยที่ต่อเนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยควรจะศึกษาการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา 361232 การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2 อย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

- จรรยา จิระวรพงศ์. 2527. “ผลของการตรวจแบบฝึกหัด 3 วิธีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำเรื่อง พระร่วงสวรรคโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิษณุโลกศึกษา.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทีศนา แคมมณี. 2545. **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พุกกะวัน. 2534. **ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2537. **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พรทิพย์ ไชยใส. 2535. “การสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย.” ใน **เอกสารประกอบชุดวิชาการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่ 8 และ หน่วยที่ 9**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2542. **หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมีบุ๊คพับลิเคชั่น จำกัด.
- สังัด อุทรานนท์. 2532. **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สนอง อินละคร. 2544. **เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซ็ทการพิมพ์.
- สิริวรรณ นันทจันทร์. 2543. **การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุจิต เพียรชอบ. 2530. **การพัฒนาการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาร์มสตรอง, โธมัส. 2542. **พหุปัญญาในห้องเรียน: วิธีสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน**. อารี สันถนวีผู้แปล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.